wäga kuulsaks tõusnud, ega ole wõera maade rahwal kuskil koledama hirmutawa tonti, kui Wene kassaka nimi, ehk kül meie kassakad rahu aeal wäga wagasel kombel kodu omas külades elawad. Ka uhke Prantsuse ja Inglis sõawägi pidi nüüd hädakombel kardetud kassakatega tutwustama. Mitu suurtsugu rahwa poega oleks ennemine ühe kauni osa omast warast ärakautanud, kui tal wõimalik oleks olnud, se läbi kassakate ligemast sõbrusest ennast peasta. Meie kassakad tegid ka siin oma kardetawa kuulsa nimele auu; kui palumata wõerad olid nad igaskohas warmalt platsis, kus midagi ripakille oli jäänud. Nõnda ärritasid nemad mõne korra waenlast otsekui nalja pärast, aga enne kui waenlased neile wastapanemist jõudsid tallitada, olid kassakad kui lendawad linnud nende silmast kadunud. Ühes kohas wõtsid nemad waenlaste kääst moona-koormaid, sõawara ja muud ripakille jäänud asju; teises paigas jälle mõne tropikese mehi ja hobusid wangi, mis kogemata teistest eemale wiibinud, ehk natuke teelt olid eksinud. Kust nad nii kiiresti wälja tuliwad, ehk kuhu nad ühekorraga jälle wausid: se näitas mõnele kui mõistatus. Warem kui walwul waenlaste silm kuskilt hädaohtu nägi, olid lennukad hobulinnud äkitselt nende kallal, otsekui üks tuulest mahapuistetud erilase-pesa. Kassakad wõtsid moona-koormad meestega seltsis wangi, ja paari silmapilgu pärast oli koht jälle kui pühitud. Waenlastel oleks ees ja taga silmi pidand olema, aga ei tea, kas siiski kassakate küüsist igakord oleks wõinud peasta.

Mõne pääwa pärast oli Wene wägi natuke lisa toeks saanud, ka Alma jõe ligidal kauni mõnusa koha leidnud, kus wastahakamine wõimalik näitis. Siin sütis siis 8mal Mihkli kuu pääwal 1854 esimene werine lahing põlema.

Aasta-saead, wõib olla ehk aasta-tuhanded olid Alma jõe laened rahulikult waikste mägede ja kaljuliste künkaste keskelt teed uurides kõrge kallaste wahel mere poole woolanud, ilma et suurem osa õpetud meestest ja wirgud seitungi lugejad jõe nime korra oleksid kuulnud. Kahekssamal Mihkli kuul tõusnud sõamässamine pidi nüüd jõe nime kuulsaks tegema ja igaweseks mälestuseks werise kirjatähtedega aeraamatusse ülespanema, sest nimetud pääwa werine surmatöö nimetati „Alma lahingiks.“

Mõlemilt poolt, niihästi pealetungijatest kui wasta panejatest, ilmus sel pääwal wäga palju wahwust, külma werelist aru ja surma põlgtust, et seda imeks tuleb panna. Nende mehekomblikud teud oleks kül parema asja wäärt olnud kui selle, mispärast neid siin tehti, kus tühi uhkus ja tõrkus silmapilgul hulga ristilastel meele nõnda olid äraseganud, et neil seda mahti ei olnud meeletuletada, kuda awaldatud wahwus kõrgemat wõidupalka ei wõinud anda: kui ristiusu päris waenlast — Turklast — kangemaks teha. Selle asemel, et igamehe kohus oleks olnud, wana kihwtise mao pääd maharõhuda, püüti wägise tema kaela kangustada ja hambaid teritada. — Meie suur Wene Keiser oli oma truui alamatega ükskes selle-